

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
про наукову школу в Одеському державному університеті
внутрішніх справ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Одеського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 7 від 28.02.2018
*зі зміни та доповнення
від 27.02.2025 протокол № 2)*

Введено в дію наказом

Одеського державного
університету внутрішніх справ
від 04.03.2025 № 123

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні напрями діяльності та регламентує порядок формування й організації наукових шкіл Одеського державного університету внутрішніх справ (далі – Університет).

1.2. Наукова школа (далі – НШ) – творча спільнота дослідників, які об'єднуються довкола наукового керівника й відрізняються науковими досягненнями, що забезпечує провідні позиції в науці, характеризується єдиною концепцією та методологією, спільними світоглядними принципами й вагомими науковими результатами та їх реалізацією в практичному житті суспільства.

1.3. Враховуючи науковий та освітній профілі Університету, сформовані наукові школи сприяють поглибленому дослідженню проблем юридичної науки, правоохоронної діяльності, психології, системного аналізу, формуванню обґрунтованих пропозицій, спрямованих на їх розв'язання.

1.4. НШ може об'єднувати вчених, які дотримуються єдиних наукових положень у конкретному напрямі, хоча можуть представляти різні наукові установи чи навчальні заклади.

1.5. Назва НШ може походити від імені керівника (засновника), ключової ідеї чи концепції, навчального закладу, де вона виникла та розвивається. Також назва НШ відображає вагомі наукові результати її керівника (засновника) та їх реалізацію в житті суспільства.

1.6. Зміст досліджень НШ повинен узгоджуватись із загально університетськими науковими темами, пріоритетними напрямами розвитку правової науки й наукових досліджень для правоохоронних органів.

1.7. Діяльність НШ:

- організовується відповідно до акредитаційних показників науково-дослідної роботи, які застосовуються до Університету;

- здійснюється на принципах академічної свободи, самоуправління, системності, цілісності, інноваційності, відкритості, прояву взаємної поваги та культури наукового спілкування, етики наукової роботи та зв'язку з практикою;

- спрямована на дослідження теоретико-методологічних проблем права, питань теоретичного забезпечення практичних потреб правоохоронних органів відповідно до основних напрямів протидії злочинності, концепції реформування системи МВС України, упровадження інноваційних технологій в управління правоохоронної діяльності.

1.8. НШ складається з керівника (засновника), послідовників, учнів (ад'юнктів, аспірантів, здобувачів) і залучених до науково-дослідних робіт НШ обдарованих здобувачів вищої освіти.

1.9. Загальна координація діяльності НШ покладається на відділ організації наукової роботи Університету.

2. Мета і завдання наукової школи

2.1. Метою діяльності НШ є формування нового наукового знання, актуального для теорії та практики правоохоронних і судових органів, розвиток на цій підставі наукового потенціалу Університету, забезпечення спадкоємності поколінь у науковому співтоваристві Університету, стимулювання діяльності кафедр, лабораторії, наукового товариства з організації науково-дослідної роботи, подальший розвиток інтеграції науки та освіти.

2.2. Завдання наукової школи:

- розвиток започаткованої проблематики досліджень;
- збереження єдиної методології та запровадження інноваційних методологій досліджень;
- підготовка учнів визначеного наукового напрямку;
- проведення наукових заходів з обраної тематики дослідження;
- підтримка наукових ініціатив серед талановитої молоді Університету;
- оприлюднення основних результатів досліджень і впровадження їх у практику, освітню діяльність, наукову та практичну діяльність;
- наукова комунікація з іншими школами, також за межами держави, з метою розвитку та актуалізації власних досліджень.

3. Ознаки наукової школи

3.1. Основними ознаками наукової школи є:

- наявність та подальший розвиток сучасного перспективного напрямку в науці;
- спільність основного кола завдань, які розв'язуються в НШ, для всіх її представників;
- спільність принципів і методології наукових досліджень у розв'язанні поставлених завдань;
- підготовка докторантів, ад'юнктів (аспірантів), здобувачів, супровід молодих вчених в їх науковій творчості через безпосередній і тривалий науковий контакт керівника школи та його учнів;
- багаторічна наукова продуктивність, що характеризується як кількісними (кількість публікацій, посилань), так і якісними показниками (керівник і члени НШ є авторами фундаментальних наукових праць, членами редколегій провідних професійних журналів і збірників);

- збереження традицій і цінностей НШ на всіх етапах її становлення та розвитку, забезпечення спадкоємності в напрямках наукових досліджень, стилю наукової роботи;
- розвиток атмосфери творчості, новаторства, відкритості для наукових дискусій як у професійній пресі, так і в спілкуванні;
- об'єднання в НШ певного кола талановитих учених, постійне її поповнення обдарованими вихованцями – послідовниками керівника (засновника), здатними до самостійного наукового пошуку;
- активна наукова й педагогічна діяльність (кількість ад'юнктів, аспірантів, здобувачів, докторантів, підручників, навчальних посібників, розробка нових курсів, монографій тощо);
- офіційне визнання науковою спільнотою важливості наукових досліджень НШ (кількість докторів, кандидатів наук, професорів, доцентів, заслужених діячів і працівників науки і освіти);
- наявність докторантури й ад'юнктури (аспірантури) та захищених під керівництвом керівника (послідовників) наукової школи дисертаційних досліджень;
- залучення до роботи в НШ талановитої молоді (курсантів, студентів і слухачів);
- проведення симпозіумів, науково-практичних конференцій, семінарів і «круглих столів» (не менше одного заходу на рік).

4. Порядок формування наукової школи

4.1. Створення НШ відбувається шляхом формування групи вчених, які реалізують єдину науково-дослідницьку тему (напряму), що була започаткована керівником (засновником) НШ, у тому числі напрям (тему) науково-дослідницьку тему (напряму) кафедри (наукового підрозділу), де працює керівник НШГ.

4.2. Науково-дослідницька тема (напряму) – необхідна умова існування наукової школи. Науково-дослідницька тема також повинна характеризуватись продуктивністю, тобто в ній повинні бути закладені можливості її подальшого розгортання за мірою освоєння предмету досліджень. Науково-дослідницька тема (напряму) затверджується Вченою радою Університету і є складовою пріоритетних напрямів наукового дослідження Університету й відображають провідну ідею (концепцію) діяльності НШ.

Науково-дослідницька тема (напряму) може співпадати з темою НДДКР кафедри, де працює керівник НШ.

4.3. НШ повинна відповідати наступним критеріям та мати:

4.3.1. Чітко визначену назву, рік заснування, галузь науки та напрями наукової або науково-технічної діяльності, види діяльності (фундаментальні, прикладні розробки, технічні послуги).

4.3.2. Керівником НШ (засновником) є авторитетний учений, як правило, доктор наук або який має вчене звання професора, який є представником провідних наукових шкіл, розробляє фундаментальні та загальні питання науки, продукує ідеї, нові напрями дослідження та здатний об'єднати навколо себе колектив однодумців.

4.3.3. Наявність послідовників, учнів, які працюють над єдиною науковою проблемою, мають науковий ступінь та опубліковані наукові праці або виконують дисертаційні дослідження.

4.3.4. Наявність посилань на праці керівника (засновника) та послідовників НШ в українських і зарубіжних наукових виданнях фахового спрямування.

4.3.5. Наявність видань керівника, послідовників та учнів НШ, опублікованих як у вітчизняних виданнях, так і за кордоном.

4.3.6. Участь представників НШ, зокрема керівника, у підготовці та атестації наукових кадрів, роботі спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, експертних радах, наукових заходах різного рівня тощо.

4.3.7. Проведення за профілем НШ науково-практичних заходів (науково-практичних конференцій, семінарів, «круглих столів») не рідше одного разу протягом календарного року.

4.3.8. Керівництво науково-дослідною роботою талановитої курсантсько-студентської молоді та слухачів.

5. Права та обов'язки наукової школи

5.1. Представляти Університет на регіональному, державному та міжнародному рівнях під час обговорення проблем за науковим напрямом школи.

5.2. Подавати пропозиції щодо формування напрямів наукових досліджень Університетського та відомчого рівнів.

5.3. Брати участь у роботі спеціалізованих рад і Вченій раді Університету під час обговорення питань, що стосуються наукових напрямів школи.

5.4. Керівник та послідовники, учні НШ зобов'язані

- скеровувати свою діяльність на певний розвиток наукових ідей, зміцнення кадрового потенціалу, створення творчої атмосфери в колективі;
- популяризувати наукові досягнення;

- проводити не рідше одного разу на рік науково-практичні конференції, семінари або «круглі столи» з наукового напрямку діяльності НШ;
- звітувати про виконану роботу перед Вченою радою Університету раз п'ять роки, відповідно до терміну розроблення теми НДДКР кафедри, на якій працює керівник НШ.

6. Основні напрями діяльності наукової школи

6.1. Діяльність НШ спрямована на одержання значущих результатів, високого наукового авторитету в певній галузі науки, громадського визнання; розробку та дотримання оригінальності методики досліджень, спільності наукових поглядів на розвиток теоретичного обґрунтування наукової доктрини або її частин; створення фундаментальних праць, прикладних розробок; підбір творчої молоді й навчання її мистецтву дослідження; створення в колективі творчої, ділової, доброзичливої обстановки; заохочення самостійності мислення й ініціатив; підготовкою високо кваліфікованих дослідників.

6.2. Для збереження прогресивного характеру НШ повинна володіти передовою методологією, професійною мобільністю, виявляти інтерес до досліджень в інших наукових напрямках.

7. Умови припинення існування наукової школи

7.1. Вичерпання чи дезактуалізація дослідницької теми (напрямку), а також виявлення чи визнання її непродуктивності.

7.2. Зміна місця роботи або смерть керівника НШ. У даному випадку діяльність НШ може бути продовжена за умови наявності достойного послідовника.

8. Взаємодія між науковими школами

8.1. Взаємодія між НШ виявляється в науковій комунікації між ученими, обміні науковою інформацією, результатами досліджень і забезпечує розвиток, актуалізацію та визнання НШ.

8.2. НШ можуть об'єднувати зусилля для проведення спільних наукових досліджень з актуальних питань юридичної науки та правоохоронної діяльності, підготовки підручників, навчальних посібників, монографій, а також проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів або «круглих столів».

9. Реєстрація та атестація наукової школи

9.1. Внесення дослідницького колективу до складу наукової школи Університету ініціює кафедра Університету.

9.2. Кожні п'ять років до 20 грудня керівник наукової школи подає на розгляд до Вченої ради Університету документи щодо проведення атестації наукової школи.

9.3. Рішення про реєстрацію/ атестацію наукової школи приймає Вчена рада Університету.